

PEDAGÓGUS VÉLEKEDÉSEK ÉS ATTITÚDOK A MESTERSÉGES INTELLIGENCIA KAPCSÁN

T-17

Fehér Péter, Aknai Dóra Orsolya

IKT MasterMinds Kutatócsoport

Kulcsszavak: mesterséges intelligencia; pedagógusok; mérőeszköz-fejlesztés

A mesterséges intelligencia (mindenekelőtt a Nagy Nyelvi Modellek) előtérbe kerülése jelentős hatást gyakorol az oktatásra. Feltételezésünk az, hogy a pedagógusok döntő többsége nem rendelkezik a témával kapcsolatos szükséges ismeretekkel. Kutatásunknak kettős célja volt: 1. megvizsgáljuk, hogyan vélekednek és mennyire állnak készen a pedagógusok az MI-vel kapcsolatos kérdések kezelésére; 2. a vizsgálathoz szükséges mérőeszköz magyar nyelvű adaptálása, és validálása. A kutatás adatfelvételére 2024. januárjában, online kérdőív alkalmazásával került sor. A minta (N = 201 fő) átlagéletkora: 50,36 év; szórás: 10,035) összetétele: 75% nő, 25% férfi, tanítással töltött évek száma: 24,5 év; szórás: 11,81). A nemzetközi szakirodalom áttekintése után a mérőeszköz alapjául a német kutatók által kifejlesztett (Laupichler et. al, 2023; 2023b) SNAIL (“Scale for the assessment of non-experts` AI literacy”) szolgált, amiből egy kérdést hagytunk el az adatfelvételből előzetes elemzés alapján. A demográfiai adatokkal és néhány további kérdéssel kiegészített első rész 8-8 kérdést, a kérdőív második része 30 darab, 10-fokozatú Likert-skálás állítást tartalmaz (1 = egyáltalán nem, 10 = teljes mértékben). A skála összeadott értékeit egyfajta AI-attitúd és AI-kompetencia indexként értelmezhetjük, ahol a magasabb érték jelezheti a pozitívabb attitúdót/fejlettebb kompetenciát. Az így létrejött index átlaga a teljes mintára 50% alatt maradt (az egyes résztvevők indexeinek átlaga: 4,624; szórás: 2,363). Az elemzésbe bevont 21 elemet tartalmazó skálán végzett faktoranalízis értékei jól illeszkednek a modellünkhöz (KMO: 0,965; megmagyarázott variancia 79,42%), az egyes itemek kommunalitásai 0,745 és 0,888 közötti értékek. A kapott 3 faktoros szerkezet megfelel az eredeti kérdőívben szereplő faktormodellnek, ahol az egyes faktorok elnevezésénél megtartottuk a SNAIL-ben szereplő elnevezéseket: technikai értelmezés (TU – Technical Understanding); gyakorlati alkalmazás (PA – Practical Application); és kritikai értékelés (CA – Critical Appraisal). A teljes skála Cronbach-alfa értéke: 0,977, az egyes faktorok esetében: 0,963; 0,96; 0,855). Az MI fontosságának “érzékelését” jelzi, hogy a résztvevők mintegy 73%-nak véleménye szerint szerint fontos az oktatásban való alkalmazása, és csupán 5% veti el azt. Ugyanakkor a résztvevők csupán 25%-a vett részt MI-témájú továbbképzésen, ismereteiket jobbra (>80%) online vagy offline médiából, vagy ismerősöktől szerzik, szakirodalomból csak 8%. A kutatás limitációi: a minta viszonylag kis elemszáma, illetve az egyik faktor kevés összetevője, ami továbbgondolást igényel. Az előadásban részletesen ismertetjük a kutatás során kapott további eredményeket. Az eredmények statisztikai elemzése azt mutatja, hogy a mérőeszköz alkalmas és használható lehet további MI-t vizsgáló kutatások eszközeként a közoktatásban és felsőoktatásban egyaránt. A kutatási eredmények megerősítik, hogy a témakör beemelése a tanárképzésbe és tanár-továbbképzésekbe elengedhetetlen.